

Qafas għall-implimentazzjoni u l-infurzar tal-principji ta'
prattika tajba f'relazzjonijiet vertikali fil-katina tal-provvista
alimentari

25 ta' Jannar 2013

Firmatarji:

L-organizzazzjonijiet

li

japprovawh

biss

I – Dahla

Fil-laqgħa tiegħu tad-29 ta' Novembru 2011, il-Forum ta' Livell Għoli għal katina ta' provvista alimentari li taħdem aħjar laqa' bil-qalb is-sett ta' principji ta' Prattika tajba f' relazzjonijiet vertikali fil-katina tal-provvista alimentari pprezentat minn grupp ta' organizzazzjonijiet ta' partijiet interessati li jkopru l-istadji kollha tal-katina. Il-Kummissjoni Ewropea mbagħad tat mandat lil dawn l-organizzazzjonijiet biex jipprezentaw qafas għall-implimentazzjoni u l-infurzar ta' dawk il-principji sal-aħħar ta' Ġunju 2012.

Il-grupp ta' ħafna partijiet interessati minnufih beda d-diskussjonijiet tiegħu li rriżultaw f'dan id-dokument. Dan jagħti profil tal-karatteristiċi ġenerali tal-qafas għall-implimentazzjoni u l-infurzar tal-principji, segwit b'mezzi operazzjonali konkreti li jidentifikaw ix-xogħlijiet meħtieġa, l-atturi responsabbli għalihom u skeda ta' żmien biex jitlestew. Fih deskrizzjoni tal-governanza, inklużi l-monitoraġġ u l-evalwazzjoni; indikaturi ta' prestazzjoni; valutazzjoni fil-qosor tar-relazzjonijiet ma' regoli u regolamenti nazzjonali eżistenti u skemi volontarji, kif ukoll implikazzjonijiet transkonfinali; prospett fil-qosor tal-finanzjament; u fl-aħħar nett valutazzjoni tat-twettiq tal-kriterji li kienu stabbiliti qabel mill-Kummissarju Barnier fil-kuntest tal-Forum ta' Livell Għoli.

Il-firmatarji jqisu li l-qafas jirrappreżenta kompromess bejn l-interessi differenti; li huwa r-riżultat ta' negozjati twal u diffiċli. Dan il-qafas ikopri operatori tul il-katina kollha tal-provvista alimentari. Huwa mistenni li l-qafas propost hawn taht ikun jista' jgħin biex jinkiseb l-għan li jkun hemm relazzjonijiet kummerċjali ġusti fis-suq u fl-aħħar mill-aħħar katina ta' valuri li taħdem aħjar li twassal valuri akbar tul il-katina ta' provvista, inkluż lil konsumaturi, b'mod sostenibbli.

Dan il-qafas huwa maħsub li joffri komplement lil regoli u regolamenti tal-UE u nazzjonali u lil skemi oħra volontarji u, għalhekk, ma jissostitwixxihomx.

II – Karatteristiċi ġenerali

1. Prospett

Il-qafas huwa magħmul minn sistema ta' registrazzjoni li biha l-operaturi ekonomiċi, inklużi l-SMEs¹, jintrabtu minn jeddom li jwettqu l-principji u jaċċettaw għażliet differenti għas-soluzzjoni ta' tilwim.

Dan huwa qafas volontarju, li s-suċċess tiegħu jiddependi mill-partecipazzjoni volontarja ta' massa kritika ta' kumpaniji tul il-katina kollha tal-provvista alimentari. Dawn il-kumpaniji jintrabtu li jħarsu l-principji ta' Prattika tajba f' relazzjonijiet vertikali fil-katina tal-provvista alimentari bħala bażi ta' dak li jagħmlu fil-kummerċ.

---

¹ Definizzjoni tal-UE ta' SME: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>

Dan il-qafas għandu karatteristiċi obbligatorji wara r-reġistrazzjoni u huwa akkoppjat mal-governanza ta' ħafna partijiet interessati, indikaturi ta' prestazzjoni u sorveljanza pubblika.

Tkun meħtieġa fażi ta' struttura qabel ma tinfetaħ ir-reġistrazzjoni. Għodda b'bażi elettronika, flimkien ma' mezzi oħra ta' informazzjoni u komunikazzjoni mhejjija mill-grupp ta' ħafna partijiet interessati, jagħtu l-informazzjoni neċessarja li tkun meħtieġa għar-reġistrazzjoni, kif ukoll il-pubbliċità biex ikun hemm aktar għarfien tal-qafas minn kumpaniji, organizzazzjonijiet rappreżentattivi u l-pubbliku ingenerali.

Malli l-għodda tiġi varata, jinfetħu r-reġistrazzjonijiet. Kumpaniji li jkunu jridu jirreġistraw ikollhom ikunu konformi ma' ċerti rekwiżiti qabel ma jkunu intitolati jirreġistraw. Malli jkunu rreġistrati, ikun jeħtiġilhom iħarsu l-proċeduri miġburin fil-qosor f'dan id-dokument dwar l-implimentazzjoni u l-infurzar. Dawn il-proċeduri huma deskritti fil-kapitolu dwar il-qafas operazzjonali u huma kkomplimentati permezz ta' linji gwida ta' implimentazzjoni elaborati mill-firmatarji ta' dan id-dokument meta jkun il-waqt. Madanakollu, matul il-fażi ta' struttura, perjodu ta' tranżizzjoni għar-reġistrazzjonijiet jippermetti lil kumpaniji li jirreġistraw mingħajr ma jkunu lestew ir-rekwiżiti kollha, biex jiġu mhegġa "dawk li jibdedw kmieni".

2. Kamp ta' applikazzjoni ġeografiku

Dan il-qafas ikopri l-Istati Membri kollha tal-UE.

Kumpaniji rreġistrati jkunu mistennija jimplimentaw il-prinċipji mal-organizzazzjonijiet kollha tagħhom indipendentement mill-origini ġeografiku tal-kontroparti tagħhom fin-negozju, bil-kundizzjoni li l-obbligi li joħorġu mill-kuntratt jitwettqu fl-UE. Kumpaniji żgħira u ta' daqs medju bbażati barra mill-UE jistgħu jagħmlu użu mill-għażliet ta' soluzzjoni ta' tilwim koperti minn dan il-qafas fir-relazzjonijiet kollha ma' kontropartijiet li jkunu rreġistraw, sakemm l-obbligi skont il-kuntratt jitwettqu fl-UE.

3. Kamp ta' applikazzjoni għall-prodotti

Dan il-qafas japplika biss għal prodotti alimentari (friski u pproċessati) u prodotti tax-xorb. Madanakollu, il-kumpaniji li jagħmlu parti mill-katina alimentari u tax-xorb huma mhegġin japplikaw il-prinċipji mal-organizzazzjonijiet tagħhom indipendentement min-natura tal-prodott jekk ikunu jeżistu kundizzjonijiet simili (eż. kompożizzjoni simili tal-katina; gruppi ta' prodotti simili jew politiki simili ta' akkwist). Dan il-qafas ma japplikax għall-għoti ta' servizzi li jikkontribwixxu għall-katina alimentari li jkunu biss strumentali għaliha (eż. il-logistika, l-imballaġġ).

III – Qafas operazzjonali u skeda taż-mien

Il-qafas operazzjonali jinqasam f'erba' pilastru għall-finijiet ta' ċarezza. Dawn mhumiex neċessarjament sekwenzjali fiż-żmien, u d-dati mogħtijin huma indikattivi.

Pilastru 1: It-twaqqif tas-sistema ta' reġistrazzjoni u s-sensibilizzazzjoni

Biex ikun żgurat li r-registrazzjoni taħdem mingħajr diffikultajiet, hemm diversi kompiti li jeħtiġ jitlestew qabel ir-registrazzjonijiet jibdew attwalment isiru. Tul dak iż-żmien huwa importanti li jibda jikber l-għarfien biex ikun żgurat li għadd kbir ta' kumpaniji jirreġistraw kemm jista' jkun malajr.

- Traduzzjonijiet

Il-firmatarji jqisu li jkun essenzjali li ssir traduzzjoni tal-prinċipji ta' prattika tajba fil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE.

Il-verżjoni uffiċjali ta' referenza hija l-verżjoni Ingliża, kif ipprezentata fil-laqgħa tal-Forum ta' Livell Għoli fid-29 ta' Novembru 2011.

Biex tkun żgurata l-interpretazzjoni tajba tal-prinċipji għandu jkun hemm traduzzjoni waħda aċċettata uffiċjalment għal kull lingwa.

Dokumenti oħra li jkun jehtigilhom traduzzjoni fil-lingwi kollha tal-UE jinkludu dan il-qafas ta' implimentazzjoni u infurzar, kontenut ta' websajt u mezzi ta' rapportar.

It-traduzzjoni għandha tkun ipprovduta mill-Kummissjoni Ewropea u tkun lesta mhux aktar tard mill-ewwel kwart tal-2013. Tkun haġa mixtieqa li ssir verifika tal-kontenut tat-traduzzjoni, f'dak li jkollu x'jaqsam ma' kemm tkun adegwata għas-suq, u din tkun tista' ssir minn federazzjonijiet nazzjonali sa l-ewwel kwart tal-2013. Madanakollu, qabel ma ssir it-traduzzjoni, ikun hemm żmien biex il-Kummissjoni Ewropea tesprimi l-fehmiet tagħha dwar il-kontenut tal-prinċipji u l-eżempji u tibgħat komunikazzjoni li dawn, malli jkunu emendati biex jindirizzaw kull tħassib, u l-qafas ta' implimentazzjoni u governanza, ma jkunux jikkostitwixxu ksur tal-liġi tal-UE dwar il-kompetizzjoni.

- Websajt

Qabel ma jkunu jistgħu jibdedu ir-registrazzjonijiet ikun meħtieġ li titwaqqaf websajt għall-UE kollha li jkun fiha l-informazzjoni meħtieġa, kif ukoll is-soluzzjonijiet tekniċi biex daww ir-registrazzjonijiet jithallew isiru.

Il-websajt għandha tkun ospitata mill-Kummissjoni Ewropea u tkun lesta sa t-tielet kwart tal-2013.

Il-kontenut tal-websajt ikun żviluppat mill-firmatarji. Ikun jinkludi mill-inqas il-qafas tal-prinċipji; tal-implimentazzjoni u tal-infurzar; l-elenku tal-operaturi ekonomiċi registrati; il-benefiċċji tar-registrazzjoni; il-proċeduri meħtieġa biex wiehed jissieheb u jippartecipa b'mod effettiv (inkluż taħriġ u konformità), kif ukoll proċedura ta' riżenja; elenku tal-mistoqsijiet frekwenti; u l-indikaturi tal-prestazzjoni. Dan għandu jitlesta sat-tieni kwart tal-2013.

Il-ġestjoni tal-kontenut tal-websajt tinqasam bejn il-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tal-aġġornament tal-elenku ta' operaturi registrati u analitiki elettronici u l-grupp ta' governanza (ara l-kapitolu IV hawn taħt) fir-rigward tal-kontenut. Dan ix-xogħol għandu jsir regolarment bħala proċess kontinwu.

Ikun stimulat l-iżvilupp ta' paġni oħra elettronici (p. eż. f'livell nazzjonali) biex jirrifletti jew jkun ta' link mal-websajt fil-livell tal-UE u jkun fir-responsabbiltà ta' federazzjonijiet nazzjonali u/jew awtoritajiet pubbliċi.

- Formazzjoni ta' għarfien

Il-firmatarji jintrabtu li jippromwovu parteċipazzjoni wiesgħa mill-membri tagħhom u li jkejluha billi jużaw indikaturi ambizzjużi ta' prestazzjoni (ara l-kapitolu V).

Biex ikun hemm sensibilizzazzjoni dwar il-qafas propost, il-firmatarji jkunu qed jiżviluppaw elenku ta' benefiċċji għall-kumpaniji biex jirreġistraw (eż. l-importanza għall-fama ta' kumpaniji, l-użu ta' proċessi ta' soluzzjoni ta' tilwim biex jinstabu soluzzjonijiet b'mod effiċjenti) sat-tieni kwart tal-2013. Dan jiżdied mal-websajt.

Barra minn dan, il-firmatarji jeżaminaw il-possibbiltà li jiżviluppaw għodod oħra li joħolqu sensibilizzazzjoni qabel tmiem it-tieni kwart tal-2013.

Il-grupp ta' ħafna partijiet interessati se jeżamina l-possibbiltà li jiżviluppa mezzi biex jivvaluta sensibilizzazzjoni dwar il-prinċipji ta' Prattika Tajba.

Federazzjonijiet nazzjonali u awtoritajiet pubbliċi jiġu mhegġa wkoll li jiżviluppaw, jgħinu u jimplementaw mezzi li jkabbru l-għarfien abbażi tal-mezzi komuni żviluppati fil-livell tal-UE.

Biex tinghata spinta u viżibbiltà, ikun organizzat avveniment ta' tnedija mill-UE matul il-fażi tat-twaqqif. Dan ikun organizzat mill-Kummissjoni Ewropea flimkien mal-firmatarji ta' din il-proposta sat-tieni kwart tal-2013.

Il-kumpaniji jkunu mhegġa jhejju għar-reġistrazzjoni (eż. billi jiżguraw l-appoġġ mill-ogħla management) malli jintlaħaq qbil dwar dan il-qafas biex jiżguraw għadd kbir ta' reġistrazzjonijiet malli l-websajt titlesta.

Il-qsim tal-aħjar Prattiki fl-Istati Membri u f'setturi (eż. fil-websajt jew permezz ta' avvenimenti) ikun mhegġeg mill-atturi kollha rilevanti malli l-qafas jitlesta.

Pilastru 2: reġistrazzjoni u implimentazzjoni tal-prinċipji minn kumpaniji parteċipanti

Ir-reġistrazzjoni volontarja minn kumpaniji permezz tal-websajt tkun tista' ssir mit-tielet kwart tal-2013. Il-firmatarji jhegġu lill-operaturi ekonomiċi biex jirreġistraw ħalli jibbenefikaw bis-sħiħ mid-dispożizzjonijiet ta' dan il-qafas.

Qabel ma jirreġistraw, il-kumpaniji għandhom jagħmlu valutazzjoni tagħhom infushom billi jeżaminaw mill-ġdid il-proċeduri interni tagħhom kif ikun jixraq biex jiżguraw li jkun hemm konformità mal-prinċipji (inklużi taħriġ, kapacità ta' parteċipazzjoni fl-għażliet ta' soluzzjoni ta' tilwim, komunikazzjoni, tkun stabbilita persuna ta' kuntatt għal soluzzjoni interna ta' tilwim). Fil-waqt tar-reġistrazzjoni kumpaniji jkun jeħtiġilhom jikkonfermaw li din il-valutazzjoni tagħhom infushom tkun tlestiet u li huma jkunu ħadu l-miżuri meħtieġa biex ikunu konformi mal-prinċipji u l-proċeduri għal implimentazzjoni u infurzar, inkluż il-qbil tagħhom li jidhlu għal kull possibbiltà ta' soluzzjoni ta' tilwim skont id-dispożizzjonijiet ta' dan il-qafas.

Ir-reġistrazzjoni (u r-riżenja jekk tkun meħtieġa) għandha ssir minn persuna eżekuttiva jew minn għadd ta' persuni eżekuttivi li jkollha/jkollhom is-setgħa li torbot/jorbtu l-kumpanija kollha fl-UE, inklużi s-sussidjarji kollha fl-UE, skont l-istruttura korporattiva ta' kull kumpanija (jiġifieri aktar minn

persuna eżekuttiva waħda jista' jkun jeħtiġilhom jiffirmaw ir-reġistrazzjoni jekk ma jkunx hemm persuna eżekuttiva waħda li jkollha dik is-setgħa jew tkun meħtieġa r-reġistrazzjoni ta' sussidjarji nazzjonali ta' kumpaniji). Kull kumpanija reġistrata taħtar ukoll persuna ta' kuntatt għall-proċess għal kull azzjoni ta' segwitu bħal monitoraġġ, eċċ. L-ismijiet u t-titoli ta' persuni eżekuttivi li jirreġistraw u ta' persuni ta' kuntatt għal proċessi jkunu ppubblikati fil-websajt.

Kumpaniji parteċipanti se jkun jeħtiġilhom jibdew u/jew jadattaw taħriġ biex jiżguraw konformità mal-prinċipji ta' Prattika Tajba. Federazzjonijiet nazzjonali se jiġu mħeġġa jiżviluppaw mezzi ta' taħriġ (eż. taġħlim onlajn u seminars) dwar kif jitkabbar l-għarfien tal-prinċipji u l-proċeduri tal-qafas meta jsiru kuntratti ma' kumpanija parteċipanti.

Kumpaniji parteċipanti jkun jeħtiġilhom ihejju għall-proċedura ta' soluzzjoni ta' tilwim imsemmija fil-Pilastru 3 u jindikaw punt ta' kuntatt għal soluzzjoni ta' tilwim meta ssir ir-reġistrazzjoni.

Il-punt ta' kuntatt indikat għal soluzzjoni ta' tilwim għandu jkun indipendenti min-negozjar kummerċjali u jkun responsabbli għall-kwistjonijiet relatati mas-soluzzjoni ta' tilwim. Il-punt ta' kuntatt għal soluzzjoni ta' tilwim jista' jkun differenti mill-persuna ta' kuntatt għal proċess imsemmi hawn fuq.

Kumpaniji reġistrati jkun jeħtiġilhom jgħarrfu msieħba fin-negozju dwar il-parteeċipazzjoni tagħhom fil-qafas. Il-kumpaniji jkunu ħielsa jagħzlu l-mezzi li bihom dan isir (p. eż. billi jissemmev f'kuntratti, f'avviż bil-miktub fi kmamar ta' laqgħat ta' negozjar).

Il-kumpaniji reġistrati jkunu mħeġġa joffru informazzjoni pubblika dwar il-parteeċipazzjoni u dwar l-implimentazzjoni tal-prinċipji (eż. fil-websajt ta' kumpanija, pubblikazzjonijiet, eċċ.).

Pilastru 3: indirizzar ta' tilwim u sejbien ta' soluzzjonijiet

I – Ksur tal-prinċipji ta' Prattika Tajba

Id-dispożizzjonijiet li ġejjin japplikaw meta tqum tilwima dwar allegat ksur tal-prinċipji ta' Prattika Tajba. Kumpaniji reġistrati għandhom jeżaminaw mill-ġdid u, jekk ikun meħtieġ, jimmodifikaw il-kuntratti tagħhom biex ikunu ċerti li jkunu kompatibbli mal-qafas kurrenti;

1. Tilwim individwali

Il-kumpaniji jkollhom l-għażliet li ġejjin biex isolvu t-tilwim tagħhom:

- a. Proċedura kummerċjali: il-persuna li tilmenta tista' tiddeċiedi li tiegħu l-kwistjoni f'livell oġhla fil-ġerarkija kummerċjali tal-kumpanija li allegatament tkun għamlet il-ksur;
- b. Għażliet kuntrattwali: il-persuna li tilmenta tista' tagħmel użu minn kull mekkanizmu ta' soluzzjoni ta' tilwim prospettat fil-kuntratt.
- c. Soluzzjoni interna ta' tilwim: il-persuna li tilmenta tista' tmur għand il-korp intern ta' soluzzjoni ta' tilwim tal-kumpanija li allegatament tkun għamlet il-ksur. Kumpaniji reġistrati għandu jkollhom proċedura interna ta' soluzzjoni ta' tilwim. Din il-proċedura

interna ta' soluzzjoni ta' tilwim għandha tkun indipendenti² min-negozjar kummerċjali u tkun imparzjali u ta' malajr. Għandha tkun elaborata b'mod li tassigura li l-persuna li tilmenta ma tkunx soġġetta għal ritaljazzjoni kummerċjali.

- d. Medjazzjoni jew arbitraġġ: il-artijiet jistgħu jagħzlu li jmorru għand parti terza indipendenti biex isolvu tilwima tagħhom permezz ta' soluzzjoni li ma tkunx torbot (medjazzjoni) jew ta' deċiżjoni li torbot (arbitraġġ). Dawn l-għażliet jeħtieġu l-qbil taż-żewġ partijiet. Il-qsim tal-ispejjeż għal din l-għażla jkun iddeterminat mil-liġi applikabbli. Il-proċess ta' arbitraġġ għandu jagħti garanziji effikaċi ta' difiża. Il-piż tal-prova għorru l-persuna li tilmenta.
- e. Metodi ġurisdizzjonali: il-persuna li tilmenta tista' tagħzel li tuża l-metodi ġurisdizzjonali ordinarji skont regoli u regolamenti nazzjonali.

Ir-ritaljazzjoni kummerċjali kontra kull kumpanija talli tuża dawk il-mekkaniżmi hija ksur gravi tal-prinċipji ta' prattika tajba u jekk tkun teżisti tista' tpoġġi fil-periklu t-tħaddim tas-sistema kollha.

L-għażla ta' mekkaniżmu ta' soluzzjoni ta' tilwim hija tal-operatur li jilmenta sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor mil-liġi. Dan tal-aħħar jista' jiehu l-għażla li l-aktar taqdi l-ħtiġijiet tiegħu u li tkun proporzjonata, billi jqis il-kosteffiċjenza u l-effikaċja b'rabta man-natura tat-tilwima. Dan ifisser li kumpaniji jkunu mistennija li l-ewwel jieħdu l-għażliet li jkunu anqas kuntenzjużi u jiswew flus. Madanakollu, qbil miż-żewġ partijiet huwa meħtieġ għall-medjazzjoni u l-arbitraġġ.

Meta jirreġistraw, il-kumpaniji jaċċettaw li jsolvu t-tilwimiet tagħhom relatati mal-applikazzjoni tal-prinċipji minn kull waħda minn dawn l-għażliet. Għalhekk qabel ir-reġistrazzjoni kumpaniji jkun jeħtiġilhom jiżguraw li jkunu mħejjija jidhlu għal kull waħda minn dawn l-għażliet. Huwa mistenni li l-maġġoranza vasta ta' tilwimiet ittrattati permezz ta' dawn l-għażliet tkun solvuta f'perjodu ta' 4 xhur bl-eċċezzjoni ta' tilwimiet solvuti permezz ta' medjazzjoni, arbitraġġ u metodi ġurisdizzjonali tradizzjonali.

Ir-rimedji, sanzjonijiet, u/jew pieni, inkluż il-kumpens finanzjarju għal kull ħsara attwali u ppruvata, għal nuqqas ta' konformità mal-prinċipji ta' prattika tajba, inkluża ritaljazzjoni kummerċjali, huma ddeterminati mill-għażliet ta' soluzzjoni ta' tilwim użati. Ikunu eżegwibbli skont il-liġi applikabbli.

Elenku ta' mekkaniżmi rilevanti ta' medjazzjoni u arbitraġġ nazzjonali jkun disponibbli mill-websajt bħala referenza għal kumpaniji. Dan għandu jkun elaborat mill-Kummissjoni Ewropea u mill-firmatarji flimkien sal-aħħar tat-tieni kwart tal-2013.

2. Tilwim aggregat

Membru tal-grupp ta' governanza (ara l-kapitolu IV) jista' jitlob lill-grupp ta' governanza janalizza tilwima dwar ksur gravi tal-prinċipji li jolqot diversi membri tiegħu.

---

²Mar-reġistrazzjoni, kumpanija tkun tista' tiġġustifika li minhabba d-daqs żgħir tagħha hija ma tkunx tista' tiżgura indipendenza bħal din.

Il-kwistjoni għandha tkun ipprezentata lill-grupp ta' governanza li jggarantixxi l-anonimità u l-kunfidenzjalità tal-partijiet kollha fir-rigward tal-identità tal-kumpaniji involuti u ta' kull informazzjoni kunfidenzjali jew kummerċjalment sensittiva.

Il-grupp ta' governanza jagħmel kuntatt mal-kumpanija li allegatament tkun għamlet il-ksur u jitlobha twegiba, permezz ta' proċess kunfidenzjali.

Il-grupp ta' governanza għandu jipproduċi gwida ġenerali, li tkun soġġetta għal eżami ta' konformità legali estern meta dan jitqies li jkun meħtieġ mill-grupp ta' governanza u jikkomunikaha għall-benefiċċju tal-kumpaniji reġistrati kollha kif ipprovdut fil-pilastru 4 paragrafu 3. Il-gwida nfisha u l-proċess tal-komunikazzjoni tagħha jggarantixxu anonimità u kunfidenzjalità f'kull żmien .

Il-grupp ta' governanza jstabbilixxi regoli ta' proċedura bil-miktub biex jiżgura l-anonimità u l-kunfidenzjalità fl-istadji kollha tal-proċess, biex jiddetermina l-mod kif ikun motivat u jaggrega t-tilwimiet u biex jevita kull konflitt ta' interess.

Jekk, matul dan il-proċess il-grupp ta' governanza jqis li jkun jeħtieġu jinterpreta, jiċċara jew jiżviluppa xi principju ta' Prattika tajba, huwa jista' jiddeciedi li jagħmel hekk skont id-dispożizzjonijiet li hemm fil-Pilastru 4, punt 3.

Il-firmatarji jirrikonoxxu li l-livell nazzjonali huwa l-livell l-aktar adatt biex fih ikunu ttrattati tilwimiet u, għalhekk, huwa jinkuraġġixxi li jkunu stabbiliti proċeduri simili li jinvolvu assoċjazzjonijiet ta' partijiet interessati f'livell nazzjonali.

Il-grupp ta' governanza jagħti apprezzament biss lil kwistjonijiet li jkollhom dimensjoni transkonfinali tal-UE jew lil kwistjonijiet b'kamp ta' applikazzjoni nazzjonali sakemm ma jkunx hemm għażla ekwivalenti nazzjonali biex tittrattahom b'mod aggregat jew anonimu (eż. djalogi nazzjonali ta' partijiet interessati). B'mod partikolari, tilwimiet jistgħu jkunu aggregati u sottomessi biss minn membru ta' grupp nazzjonali ta' governanza ta' ħafna partijiet interessati b'konformità stretta mar-regoli tal-kompetizzjoni.

II – Ksur ta' impenji proċesswali

Dan il-qafas fih sett ta' obbligi (impenji proċesswali) li kumpaniji reġistrati għandhom ikunu konformi magħhom. Ksur ta' dawn l-impenji proċesswali jkun solvut skont id-dispożizzjonijiet li ġejjin:

Proċedura permanenti tgħin lil kumpaniji biex jindikaw kwistjonijiet b'impenji proċesswali li jinqalgħu ma' kumpaniji reġistrati. Il-grupp ta' governanza għandu jittratta dawn il-kwistjonijiet.

Jekk kumpanija tiltaqa' ma' anomalija (eż. il-persuna ta' kuntatt għal soluzzjoni interna ta' tilwima, li isimha jissema fil-websajt, tkun telqet il-kumpanija u ma tkunx inbidlet), hija tista':

- a) Tqajjem il-kwistjoni mal-kumpanija konċernata;
- b) Tindirizzaha direttament lill-grupp ta' governanza kollu kemm hu permezz ta' indirizz elettroniku apposta;

- c) Tindirizza l-ilment lill-membru tal-grupp ta' governanza, li jista' jressaqha għad-diskussjoni quddiem il-grupp ta' governanza, filwaqt li tinżamm kunfidenzjali l-identità tal-persuna li tilmenta.

Il-grupp ta' governanza jivvaluta l-aħjar mod li bih jittratta l-ilment b'mod proporzjonat u gradwali. Għal ksur żgħir, l-assocjazzjoni tal-kumpanija konċernata titlob lill-kumpanija biex tirmiedja s-sitwazzjoni. Jekk wara żmien raġonevoli ma tkun ittiegħdet ebda azzjoni, il-grupp ta' governanza jista' joħroġ ittra ta' twissija. Jekk il-partecipant jissokta jikser l-impenji proċesswali tiegħu, il-participant jista' jiġi sospiz temporanjament sakemm issir rettifika tal-ksur. Għal ksur persistenti, intenzjonat u bla raġuni, il-grupp ta' governanza jista' fl-aħħar nett jiddeċiedi dwar esklużjoni mill-qafas. L-esklużjoni mill-qafas hija deterrent iebes minħabba li gġib pubblicità negattiva dwar il-kumpanija konċernata, eż. permezz ta' publikazzjoni fil-websajt u fir-rapport annwali.

Pilastru 4: verifika tal-konformità, evalwazzjoni tas-suċċess u żvilupp tal-qafas

Il-monitoraġġ huwa responsabbiltà tal-grupp ta' governanza u jsir kull sena u jibda fir-raba' kwart tal-2014 b'revizjoni f'nofs it-terminu mit-tieni kwart tal-2014. Dan se jkun jikkonsisti f'żewġ elementi:

1. Stharriġ

Ikun hemm stharrig sempliċi biex jimmonitorja l-progress u biex iservi ta' bażi għal evalwazzjoni ta' konformità. L-istharrig ma jkoprix is-sustanza ta' kull tilwima ttrattata skont dan il-qafas. Huwa bbażat fuq tliet elementi ta' fażi 2:

- Tahrig;
- thaddim tal-għażliet ta' soluzzjoni ta' tilwim;
- komunikazzjoni

Elementi tal-istharrig dwar it-thaddim tal-għażliet ta' soluzzjonijiet ta' tilwim (din l-informazzjoni tkun ipproċessata ulterjorment għal finijiet ta' rapportar fuq bażi ta' anonimità) ikunu:

- il-pajjiż, id-daqs tal-kumpanija u l-parti tal-katina tal-provvista alimentari;
- l-għadd ta' ilmenti pprezentati għand operaturi ekonomiċi oħra (ara l-kapitolu V);
- l-għadd ta' lmenti rċevuti minn operaturi ekonomiċi oħra (ara l-kapitolu V);
- il-prinċipji li allegatament ikunu nkisru (dan jippermetti l-identifikazzjoni ta' dgħjufijiet li jista' jkun hemm u l-htieġa li jkunu eżaminati mill-ġdid xi prinċipji u/jew eżempji);
- l-għadd ta' lmenti solvuti permezz ta' kull għażla ta' soluzzjoni ta' tilwim;
- sodisfazzjon bil-qafas, inkluża riassigurazzjoni kontra l-biża' ta' ritaljazzjoni kummerċjali, u suggerimenti għal titjib.

Jitkejlu wkoll l-impatt u l-effikaċja tal-qafas:

- l-impatt jitkejjel mill-mistoqsija jekk ilmenti għal ksur tal-prinċipji matul il-perjodu mistharreg kellhomx impatt akbar, komparabbli jew anqas b'mod sensibbli fuq in-negozju tal-kumpanija milli fil-perjodu ta' qabel;
- l-effikaċja tal-qafas titkejjel mill-mistoqsi jekk tul l-istess perjodu l-qafas ghenx biex ikunu indirizzati lmenti b'mod aħjar, komparabbli jew aghar, b'mod sensibbli milli fil-perjodu ta' qabel.

Il-monitoraġġ annwali jitmexxa fl-għamla ta' stħarriġ obligatorju tal-kumpaniji registrati kollha. Kull kumpanija li r-registrazzjoni tagħha tkun tkopri aktar minn pajjiż wieħed għandha tiżgura li s-sussidjarji nazzjonali kollha koperti mir-registrazzjoni tagħha jlestu l-istħarriġ f'livell nazzjonali ta' kull Stat Membru tal-UE li fih hija tkun preżenti.

L-istħarriġ jitmexxa onlajn bir-riżultati jintbagħtu lil intermedjarju newtrali maħtur mill-grupp ta' governanza (ara t-taqsimha IV hawn taħt) u li jkun marbut b'regoli stretti ta' kunfidenzjalità u bil-privileġġ legali. L-intermedjarju newtrali jgħaddi t-twegibiet anonimi lill-grupp ta' governanza li jaggrega r-riżultati u jipprezentahom f'forma adatta. Membri tal-grupp ta' governanza jkunu hielsa jistħargu membri tagħhom stess dwar it-tħaddim tas-sistema, inklużi kumpaniji mhux registrati, u jkunu jistgħu joffru kontribut fuq dik il-bażi għar-rapportar annwali. Huma għandhom jgħarrfu lill-membri l-oħra tal-grupp ta' governanza dwar din l-intenzjoni u preferibbilment ifasslu l-istħarriġ b'mod kompatibbli biex tithaffef l-evalwazzjoni u jkunu armonizzati r-riżultati.

2. Rapportar annwali

Il-grupp ta' governanza jipproduci r-rapport annwali mas-sejbiet, il-konkluzjonijiet u r-rakkomandazzjonijiet għat-titjib tal-qafas. Dan ikun jinkludi rapport ta' livell tal-UE u sezzjonijiet dwar pajjiżi. Il-grupp ta' governanza jista' jesternalizza l-produzzjoni tar-rapport. Ir-rapportar annwali jkun ikopri:

- Ir-riżultati tal-istħarriġ (ara l-punt 1)
- Rapport ta' attivitajiet tal-grupp ta' governanza, inkluża konformità ma' impenji proċesswali, sanzjonijiet maġġuri u kull interpretazzjoni possibbli tal-prinċipji u tal-eżempji għal gwida fl-implimentazzjoni tagħhom.

Il-grupp ta' governanza jipprezenta u jiddiskuti r-riżultati preliminari tar-rapport annwali mal-Kummissjoni Ewropea qabel ma jelabora l-verżjoni finali.

Ir-riżultati tal-monitoraġġ annwali jkunu kkomunikati pubblikament mill-grupp ta' governanza u jinqasmu mal-Kummissjoni Ewropea u l-Parlament Ewropew. Federazzjonijiet nazzjonali, awtoritajiet pubbliċi, u kumpaniji jkunu mhegġa jxerrdu r-riżultati tal-istħarriġ.

Wara l-pubblikazzjoni tar-rapport annwali, il-grupp ta' governanza jmexxi evalwazzjoni tal-qafas li għandha titlesta sat-tielet kwart tal-2014.

Jekk il-qafas jitqies li jkun qed jaħdem, ikunu rakkomandati aġġustamenti sempliċi skont il-każ.

Jekk le, il-grupp ta' governanza se jiddeċiedi jekk għandux jirranġa l-qafas mod ieħor jew jispiċċah. F'dak il-każ, il-grupp ta' governanza jkun jista' jiddeċiedi li jaħdem flimkien biex jiżgura li jiġi introdott qafas legiżlattiv tal-UE li jaħdem.

3. Interpretazzjoni u żvilupp tal-prinċipji

Fiz-żmien tar-rapportar annwali, il-grupp ta' governanza jeżamina, abbażi tal-esperjenza miksuba, kull ħtieġa għal interpretazzjoni jew żvilupp tal-prinċipji u tal-eżempji għal gwida fl-implimentazzjoni tagħhom, mingħajr ebda rabta ma' tilwima attwali.

F'kull żmien, Membri tal-Grupp ta' Governanza jistgħu jgħajmu kwistjonijiet b'rabta mal-applikazzjoni u/jew l-interpretazzjoni tal-prinċipji abbażi ta' każijiet konkreti għall-finijiet ta' ġustifikazzjoni tal-ħtieġa għal gwida, waqt li jzommu kunfidenzjali l-identità tal-kumpaniji. Jekk gwida bħal din tinstab li kienet meħtieġa u jkun hemm qbil dwarha mill-grupp ta' governanza, din tkun ippubblikata fil-websajt u kkomunikata lil kull min ikun ikkonċernat. Il-kumpaniji jkunu mistennija jqisu din il-gwida fl-interpretazzjoni tal-prinċipji. Interpretazzjoni jew gwida bħal din ma tikkifx l-identità ta' xi waħda mill-partijiet, ikollha effett biss għall-gejjieni mingħajr ebda effett retroattiv u mingħajr ebda effett fuq kull tilwina li tkun pendenti.

IV – Governanza

Il-governanza tkun assicurata minn rappreżentant ta' grupp ta' governanza tal-katina tal-provvista alimentari kollha. Il-kompożizzjoni tal-grupp ta' governanza tirrifletti l-interessi differenti fil-katina minn grupp ta' interess. L-għadd ta' rappreżentanti għal kull grupp ta' interess jirrifletti d-diversità tiegħu. Ir-rappreżentanti ta' kumpaniji ma jistgħux jinħatru bħala rappreżentanti fil-grupp ta' governanza biex ikunu evitati konflitti ta' interess. Il-gruppi ta' interess u l-għadd massimu ta' rappreżentanti huma:

- Bdiewa u kooperattivi agrikoli: 4³
- Operaturi tas-suq agrikolu: 1
- Industrija alimentari u xorb: 4
- Marki kummerċjali: 1
- Bejgħ bl-imnut: 4
- Grupp trażversali li jirrappreżenta SMEs: 1

Id-deċiżjonijiet jittieħdu b'konsens u jsir kull sforz biex dak il-konsens jintlaħaq. Jekk ikun hemm xi oġġezzjoni li ma tħallix li ma titteħidx id-deċiżjoni, din tkun innotata fil-minuti. Jitfasslu regoli stretti ta' proċedura biex ma jithalliex ikun hemm kunflitti ta' interess.

Il-grupp ta' governanza jaħdem b'kunfidenzjalità u b'anonimità stretti u għandhom jitfasslu regoli adatti ta' proċedura, kif ukoll ftehim rilevanti dwar il-kunfidenzjalità.

Il-firmatarji jirrikonoxxu li l-livell nazzjonali huwa l-aktar adatt biex ikun ittrattat tilwim u biex tkun irregolata s-sistema u, għalhekk, huma jinkuraġġixxu t-twaqqif f'livell nazzjonali ta' strutturi simili bbażati fuq il-principji ta' rappreżentanza ugwali bejn l-istadji differenti tal-katina ta' provvista (Produzzjoni primarja / industrija / bejgħ bl-imnut).

Il-Kummissjoni taqdi rwol attiv ta' monitoraġġ. Il-grupp ta' governanza jirrapporta dwar ir-riżultati u l-konklużjonijiet tal-ħidma tiegħu lill-Kummissjoni Ewropea biex jiżgura l-kontabbiltà u t-trasparenza. Il-Kummissjoni jkollha l-possibbiltà li tindirizza rakkomandazzjonijiet lill-grupp ta' governanza dwar it-tħaddim tas-sistema. Il-Kummissjoni ma taqdi ebda rwol fl-arbitraġġ ta' tilwim individwali jew aggregat.

V – Indikaturi ta' prestazzjoni

---

³Dawn il-postijiet ikunu riżervati għall-assoċjazzjonijiet li jirrappreżentaw lill-bdiewa u l-kooperattivi agrikoli jekk u meta jingħaqdu fil-qafas.

Biex ikun hemm monitoraġġ tal-effikaċja tal-qafas, għandhom ikunu stabbiliti indikaturi ta' prestazzjoni. Fl-eżami ta' nofs it-terminu, dawn l-indikaturi ta' prestazzjoni jkunu vvalutati biex ikun ittraċċat il-progress u jittieħdu miżuri korrettivi jekk jitqiesu li jkunu meħtieġa.

Dawn l-indikaturi ta' prestazzjoni huma:

1. Massa kritika ta' kumpaniji reġistrati

Elenku ta' kumpaniji ddefiniti skont figuri ta' fatturat jew bejgħ kien żviluppat kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak tal-Istati Membri. Miri ta' percentwali minimu tal-għadd reġistrat ta' kumpaniji minn dik il-elenuk wara sena jew tnejn mill-ftuħ tar-reġistrazzjonijiet ikunu proposti għall-UE u għal-livelli nazzjonali.

L-għadd ta' SMEs reġistrati jkun ittraċċat u jkun hemm evalwazzjoni mill-grupp ta' governanza dwar il-progress f'termini ta' assorbiment.

2. Għadd ta' ilmenti solvuti fi żmien erba' xhur skont it-tip ta' kanal ta' soluzzjoni użat

Il-grupp ta' governanza janalizza *inter alia* l-għadd ta' lmenti pprezentati, il-kanali ta' soluzzjonijiet użati, kif ukoll l-għadd ta' lmenti solvuti fi żmien erba' xhur.

3. Impatt tal-qafas (ara l-kapitolu III, pilastru 4)

4. Effett tal-qafas (ara l-kapitolu III, pilastru 4)

Għal indikaturi ta' prestazzjoni 2, 3 u 4, huwa diffiċli li jiġu ddeterminati minn qabel għanijiet qabel ma jkun hemm xi esperjenza mill-qafas.

VI – Relazzjoni ma' regoli u regolamenti nazzjonali eżistenti, skemi volontarji oħra u implikazzjonijiet transkonfinali

Il-firmatarji ma kellhomx informazzjoni jew żmien biżżejjed biex iwettqu analiżi fil-fond ta' regoli u regolamenti eżistenti fil-livell nazzjonali li eventwalment setgħu jirkbu fuq il-qafas kurrenti.

Madanakollu, mill-informazzjoni disponibbli u minn perspettiva teoretika, il-partijiet interessati waslu għall-konklużjonijiet li ġejjin:

1. Regoli u regolamenti nazzjonali jiġu qabel dan il-qafas u l-prinċipji u l-eżempji ta' prattika tajba konnessi. Dan il-qafas ta' implimentazzjoni u infurzar huwa maħsub biex joffri komplement għal regolamenti u soluzzjonijiet eżistenti fejn ma jeżistu ebda mekkaniżmi oħra.
2. Jekk regoli u regolamenti nazzjonali diġà jimponu rekwiżiti għall-operaturi ekonomiċi fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-qafas huma jiġu qabel sakemm ikunu jkopru l-istess rekwiżiti.
3. Minhabba li huwa qafas volontarju, il-kumpaniji jistgħu jagħzlu li jadottaw dawn ir-regoli wkoll jekk ikunu jeżistu regolamenti nazzjonali jew le jew jekk ikun hemm regoli aktar jew anqas stringenti.

B'konformità mal-prinċipji tas-sussidjarjetà u r-rikonoxximent reċiproku, skemi volontarji (nazzjonali jew internazzjonali) jistgħu jitolbu lill-grupp ta' governanza biex jirrikonoxxi l-iskema tagħhom bħala konformi ma' dan il-qafas. Il-kumpaniji li jkunu konformi ma' skema bħal din (nazzjonali jew internazzjonali) mbagħad jitqiesu konformi ma' dan il-qafas ukoll. Xorta waħda jkun jeħtiġilhom jirreġistraw formalment u jkunu konformi ma' kull rekwiżit addizzjonali skont il-każ.

Ir-regoli eżistenti użati biex tkun iddeterminata l-liġi applikabbli għal kuntratt mhumiex mistennija li jkollhom impatt fuq l-għażliet ta' soluzzjonijiet ta' tilwim inklużi f'dan l-qafas. F'każ ta' tilwima transkonfinali, l-aspetti ġurisdizzjonali (eż. post, regoli proċedurali, eċċ.) meħtieġa għas-soluzzjoni tat-tilwima jkunu ddeterminati mil-liġijiet applikabbli għar-relazzjoni kummerċjali sottostanti.

Madanakollu, il-grupp ta' governanza jeżamina mill-ġdid jekk ikunx hemm il-ħtieġa li tkun adottata xi regola speċifika dwar din il-kwistjoni meqjusin fatturi differenti bħad-daqs ta' kumpaniji jew l-ispeċifiċitajiet kulturali, malli l-qafas ikun f'postu.

VII– Finanzjament

Il-firmatarji jqisu li m'hemmx ħtieġa ta' fondi speċifiċi biex jiffinanzjaw il-qafas. L-istituzzjonijiet, l-assoċjazzjonijiet u l-kumpaniji responsabbli għal xogħol speċifiku skont dan il-qafas huma mistennija li jiffinanzjawh, sakemm ikun possibbli, mir-riżorsi tagħhom stess. Għandu jkun abbozzat baġit sal-ewwel kwart tal-2013.

F'kull każ, il-qafas ikun amministrat b'mod ekonomiku biex il-piż fuq dawk kollha involuti jkun limitat.

VIII – Valutazzjoni tal-qafas propost

Il-Forum ta' Livell Għoli fil-laqgħa tiegħu tad-29 ta' Novembru 2011 ta mandat lill-grupp ristrett ta' partijiet interessati biex jipprezentaw qafas għall-implimentazzjoni u l-infurzar tal-prinċipji ta' prattika tajba f'relazzjonijiet vertikali fil-katina tal-provvista alimentari .

Dak iż-żmien, il-Kummissarju Michel Barnier fisser l-kriterji li dan il-qafas kellu jħares.

Il-firmatarji jqisu li jkun utli li jipprezentaw ir-raġunijiet għaliex huma jemmnu li l-proposta kurrenti tissodisfa dawn il-kriterji. Dan l-eżerċizzju huwa utli wkoll biex wieħed jifhem aktar mill-fond il-ħsieb loġiku wara l-proposta.

1. Effiċjenza

Dan il-qafas fih regoli sempliċi, prattiki u ċari li jistgħu jkabbru l-għarfien fost kumpaniji u jippermettilhom japplikaw b'mod effikaċi l-prinċipji ta' prattika tajba fir-relazzjonijiet vertikali tagħhom. Minħabba li hija dwar qafas volontarju, il-proposta tippermetti lill-kumpaniji jadattaw il-proċeduri interni tagħhom b'mod li jkunu jistgħu l-aħjar jikkonformaw magħha, inkluża l-partecipazzjoni f'għażliet ta' soluzzjonijiet ta' tilwim, taħriġ u informazzjoni lil imsieħba fin-negozju.

Fl-aħħar nett din għandha tgħin biex tinkiseb bidla kulturali vera li tara prattiċi ġusti u soluzzjoni ta' tilwim bħala proċedura normali fin-negozju.

2. Kosteffiċjenza

Din il-proposta fiha miżuri kosteffettivi li operaturi ekonomiċi għandhom ikunu jistgħu jlaħħqu magħhom.

Spejjeż ta' implimentazzjoni kienu mminimizzati. Mhu meħtieġ ebda finanzjament speċifiku minhabba li l-qafas huwa bbażat fuq pjattaforma ta' ħafna partijiet interessati b'sorveljanza pubblika.

3. Kontroll effikaċi

Il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni tal-qafas huma żgurati minn pjattaforma ta' ħafna partijiet interessati li jirrapprezentaw l-interessi differenti fil-katina tal-provvista alimentari. Anki jekk dan il-grupp ta' governanza mhux organizzazzjoni "indipendenti" bħala tali, il-fatt li jidhol biex jaħdem skont regoli stretti ta' kunfidenzjalità u anonimità akkoppjati mar-rappreżentanza ta' interessi differenti, jiżgura li monitoraġġ u evalwazzjoni ma jkunux parzjali.

Flimkien ma' dan, awtoritajiet pubbliċi fil-livell tal-UE għandhom irwol ta' sorveljanza pubblika biex jiżguraw li l-governanza tkun effikaċi u trasparenti. Barra dan, din il-proposta ma taffettwax il-prerogattiva ta' dawk li jagħmlu l-politika li jiddeċiedu, f'kull żmien, li jintroduċu miżuri legiżlattivi jekk jitqiesu meħtieġa.

4. Trasparenza

It-trasparenza hija żgurata minn diversi rekwiżiti ta' komunikazzjoni u pubblikazzjoni stabbiliti f'din il-proposta u mill-attenzjoni pubblika kontinwa minn istituzzjonijiet tal-UE.

Flimkien ma' dan, il-qafas ikun evalwat fi żmien qasir skont indikaturi ta' prestazzjoni miftehmin minn qabel. Dan ifisser li l-evalwazzjoni ssir skont kriterji li jistgħu jitkejlu b'mod ogġettiv.

***